

TE INGOA NEI A "AOTEAROA."

Dr Wi Repa.

He whakahoki poto mo te reta a Tuhitaare Heemi i roto o te Pepa o Aperira ka huri nei. I kore ai au e whakahoki wawe, i te whanga au ki etahi tohunga kia whai-kupu mo taua take. Te koronga nei o tetahi roo i hamumu ake, ka whakahoki au i te reta a Tuhitaare.

Mo te Ingoa nei mo "Aotearoa:" hei ingoa mo "Nui Tireni." Kaore a Tuhitaare i te whakahe, i te tautotohe ranei. Ko Ihaia Hutana kei te whakahe. Ki taana korero, anei te whakahua a o tatau tipuna i mua o te ratau hekenga mai i Hawaiki: "Tatau ka haere ki Aotearoa." Mo te "Ika a Maui" anake ranei ta ratau whakahua, mo raua taahi ranei ko te "Wai-pounamu." Mo raua taahi pea, ina hoki i tae rawa a Ngahue ki tera motu. Ka kitea e ia te pounamu. I tae rawa i a ia tetahi maramara nui ki Hawaiki. Te ingoa o taua maramara ko te "Ika-a-Ngahue" Ano nei te a hua inaianei kua whakahe tatau he ingoa tika tenei mo "Niu Tireni" ahakoa na wai i tapa.

Kei roto kei te pukapuka e kiia nei ko te "Kauae-runga Kauae raro" e ki ana na te wahine a Kupe taua ingoa i hoatu. No te hangaitanga ki Aotea Motu (Great Barrier) ka hoatu taua ingoa: Ko iara ano i huaia ai tera Motu ko "Aotea" Kei te pukapuka a Percy Smith: 'Hawaiki' wharangi 10. e takoto ana: ko New Zealand "Aotearoa."

Mo te ki a Tuhitaare na Maui tonu i tapa tenei ingoa a "Aotearoa" mo tona ika i hi ake nei. Kei roto taua ingoa i te karakia a Maui. Anei taua karakia:

"He aha tau e Tonganui,
E ngau whakatuturi ake i raro?
Ka puta te hau o Rangawhenua,
Ka ruku ruku,
Ka hei hei
Ka ruku ruku
Ka ea ea
Kooi,
Kopu Tangaroa
Ka ea, ka eke,
Ka eke ki te *Aotearoa*
Te aro a Tangaroa
Tangaroa mehaa!"

Kei roto te karakia nei i te pukapuka a Hori Kerei: "Nga Mahi a nga Tipuna" "*Ka ea ki te aotea-roa*" Me te mea nei he mea hoatu noa taana hei tautoko mo tona mahara na Maui taua ingoa i tapa. Tetahi he whakamutunga karakia tena: "Ki te ao turoa" Kaore e awangawangatia mo te karakia nei ka whakahinga tonu au ki te mea kei roto i te pukapuka a